ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas Nr.A420213415
Lietas arhīva Nr.A42-02134-15/44

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2015.gada 7.oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solvita Pujāte,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, pieteicēja pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicināto iestāžu – Iekšlietu ministrijas pārstāvei Nataļjai Kiškelei un Valsts policijas pārstāvei /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Iekšlietu ministrijas 2015.gada 20.aprīļa lēmuma Nr.1-66/16 atcelšanu, pienākuma uzlikšanu Valsts policijai atjaunot pieteicēju dienestā un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2015.gada 10.janvārī Valsts policijā saņemta informācija, ka Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa Kārtības policijas nodaļas 1.iecirkņa inspektors /pers. A/(turpmāk arī pieteicējs) un Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Reģionālā konvoja rotas kārtībnieks /pers. D/ 2015.gada 9.janvārī, pildot dienesta pienākumus, nav noformējuši administratīvā pārkāpuma protokolu, tādējādi veicinot vainīgās personas E.B. izvairīšanos no atbildības. Pamatojoties uz Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 16.panta pirmo daļu un 3.pantu, ar Valsts policijas priekšnieka 2015.gada 10.janvāra lēmumu pret pieteicēju ierosināta disciplinārlieta.

Ar Valsts policijas priekšnieka 2015.gada 6.februāra lēmumu Nr.28 (turpmāk – sākotnējais lēmums), kurā izdarīti grozījumi ar Valsts policijas priekšnieka 2015.gada 12.februāra lēmumu Nr.39, pamatojoties uz Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktu, 14.pantu un 21.panta pirmās daļas 1.punktu, par likuma „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 2.punkta, Valsts policijas 2014.gada 16.septembra iekšējo noteikumu Nr.36 „Valsts policijas ētikas kodekss" 6.1.1., 6.1.2. un 6.3.2.apakšpunktā noteikto profesionālās ētikas pamatprincipu neievērošanu, amata apraksta 5.7.un

5.14.punktā paredzēto amata pienākumu nepildīšanu, tādējādi pārkāpjot Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma (turpmāk – Dienesta gaitas likums) 6.panta 1., 3. un 4.punkta prasības, pieteicējam piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta un saskaņā ar Dienesta gaitas likuma 47.panta pirmās daļas 7.punktu pieteicējs atvaļināts no dienesta ar 2015.gada 10.februāri.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja Iekšlietu ministrijā.

[2] Ar Iekšlietu ministrijas (turpmāk – Ministrija vai atbildētāja) valsts sekretāra pienākumu izpildītāja 2015.gada 20.aprīļa lēmumu Nr.1-66/16 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums ar tajā veiktajiem grozījumiem atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[2.1] Sākotnējais lēmums atbilst materiālo tiesību normām un tā pamatojums attaisno pieteicējam uzlikto pienākumu. Valsts policija argumentēti ir norādījusi tiesību normas, kuras pieteicējs ir pārkāpis, un, ka šo normu saturs atbilst konkrētā gadījuma faktiskajiem apstākļiem, ievērojot Administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas 7.punktā noteikto. Valsts policija ir izvērtējusi disciplinārlietā esošos pierādījumus, uz kuru pamata tā ir pieņēmusi sākotnējo lēmumu. Valsts policija ir izvērtējusi lietderības apsvērumus, proti, sākotnējais lēmumus ir nepieciešams, lai panāktu, ka citas Valsts policijas amatpersonas apzinīgi pilda dienesta pienākumus un atturas no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas, tādējādi mainot amatpersonu tiesisko apziņu.

[2.2] Ministrija pieteicēja izteikto pārmetumu, ka Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes vadība norīkojumā esošos darbiniekus, t.sk. pieteicēju un /pers. D/ neinformēja par to, ka nepilngadīgais E.B. atrodas nepilngadīgo likumpārkāpēju individuālās prevencijas uzskaitē, kas ļautu pieteicējam pievērst īpašu uzmanību minētajam jaunietim, uzskata par nepamatotu. Ministrija uzskata, ka Valsts policijas darbiniekam, pildot viņam uzliktos pienākumus, atbilstoši jāreaģē uz katru izdarīto pārkāpumu, neskatoties uz to, vai pārkāpumu ir izdarījusi persona, kas ir nepilngadīgo likumpārkāpēju individuālās prevencijas uzskaitē.

[2.3] Ministrijas ieskatā pieteicēja arguments, ka nepilngadīgais E.B. nekad netiktu nogādāts mājās, ja pieteicējam būtu zināms, ka nepilngadīgajam ir nosliece uz likumpārkāpumu izdarīšanu, ir aplams, jo rodas duāla situācija, kad likumpārkāpēji tiek šķiroti pēc tā, vai tie iepriekš ir izdarījuši likumpārkāpumus, un attiecīgi no tā izriet, ka arī policijas reaģēšanas pasākumi ir atšķirīgi.

No likuma „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 2. un 6.punktā noteiktā izriet, ka likums nosaka pienākumu policijas darbiniekam atbilstoši reaģēt uz katru likuma pārkāpumu, neatkarīgi no tā, vai likumpārkāpējs agrāk ir sodīts par likumpārkāpuma izdarīšanu.

[2.4] Pieteicējs norāda, ka viņam nebija nodoma slēpt nepilngadīgā E.B. izdarīto administratīvo pārkāpumu, paskaidrojot, ka, tā kā nepastāvēja nepieciešamība sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu uz vietas, gribēja to izdarīt nākamajā dienā pēc norīkojuma. Savukārt attiecībā par nepilngadīgā E.B. aizturēšanu norāda, ka nebija pamata viņa aizturēšanai, jo E.B. atzinās pārkāpuma izdarīšanā un viņa personība tika noskaidrota.

Apstrīdēšanas iesniegumā pieteicējs atsaucas uz Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (turpmāk – LAPK) $12.^{1}$pantu, norādot, ka sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu nebija nepieciešams, jo nepilngadīgajam var piemērot audzinoša rakstura piespiedu līdzekli, vienlaikus arī norādot, ka nepilngadīgais E.B. bija pieprasījis aizstāvi.

Ministrija nepiekrīt minētajiem argumentiem turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[2.4.1] No LAPK 246. un 252.panta izriet, ka, konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, pilnvarotai personai ir pienākums sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, turklāt, ja to nav iespējams izdarīt uz vietas, likums paredz tiesības to izdarīt iestādē, aizturot likumpārkāpēju.

[2.4.2] Pieteicēja atsauce uz LAPK 37.panta pirmo daļu ir nepamatota, jo minētā norma nosaka noilguma termiņu administratīvā pārkāpuma lietā. Tas nenozīmē, ka amatpersonai, konstatējot, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, ir pusgada laiks, lai uzsāktu lietvedību administratīvā pārkāpuma

lietā.

Likums (LAPK 238.[1]pants) nosaka trīs dienu termiņu jautājuma izlemšanai par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu vai neuzsākšanu, minēto termiņu skaitot no dienas, kad ir saņemtas ziņas par iespējamā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Izskatāmajā gadījumā pieteicējs, konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, proti, transportlīdzekļa vadīšana bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.[4] panta sestās daļas 1.punktā, nav sastādījis protokolu par administratīvo pārkāpumu. Turklāt pieteicējs nav norādījis, kādas konkrētas darbības bija nepieciešams veikt, lai uzsāktu administratīvā pārkāpuma lietvedību, jo, kā noteikts LAPK 238.[1]pantā lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu var pieņemt arī sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu.

[2.4.3] Pieteicējs 2015.gada 20.janvārī sniegtajā paskaidrojumā norāda, ka protokolu par administratīvo pārkāpumu nesastādīja, jo E.B. pieprasīja aizstāvi.

Pieteicējs 2015.gada 9.janvāra dienesta ziņojumā norādīja, ka tā kā E.B. tēvs strādā policijā, automobiļa atslēgas un tehniskā pase ap plkst.06.55 tika atdota V.B. Savukārt 2015.gada 9.janvāra liecinieka nopratināšanas protokolā pieteicējs liecināja, ka E.B. atzina savu vainu transportlīdzekļa vadīšanā bez tiesībām un ļoti lūdza viņu nesodīt. E.B. teica, ka viņa tēvs arī strādā policijā. Tad /pers. D/ pieņēma lēmumu nesodīt E.B. un automobili nogādāt uz E.B. dzīvesvietu.

/pers. D/ 2015.gada 20.janvāra paskaidrojumā norāda, ka, tā kā E.B. bija nepilngadīgs un vajadzēja pieaicināt vecākus, kopā ar pieteicēju nolēma protokolu E.B. nestādīt.

Tāpat 2015.gada 9.janvāra liecinieka nopratināšanas protokolā /pers. D/ norādīja, ka kopā ar pieteicēju nolēma administratīvā pārkāpuma protokolu E.B. nesastādīt, bet, lai pārtrauktu likumpārkāpumu, braukt ar automobili neļāva.

Nepilngadīgā E.B. tēvs V.B. 2015.gada 9.janvāra paskaidrojumā norādīja, ka 2015.gada 9.janvāra rītā ap plkst.7.00 sazvanījās ar kolēģi /pers. A/, kurš arī viņam atdeva automobiļa atslēgas un dokumentus.

Tādējādi secināms, ka pieteicējs un /pers. D/, apzinoties, ka E.B. ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, nav reaģējuši uz izdarīto pārkāpumu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tieši pretēji, tīši slēpjot pierādījumus, proti, nogādājot automobili līdz E.B. dzīvesvietai un atdodot atslēgas un tehnisko pasi E.B. tēvam V.B., veicinājuši, lai minētais pārkāpums netiktu atklāts, kā arī turpmāk netiktu pierādīts likumā noteiktajā kārtībā.

[2.4.4] Arī pieteicēja papildus argumenti, kāpēc netika sastādīts protokols par administratīvo pārkāpumu, proti, ka E.B. personība tika noskaidrota, zināma viņa dzīvesvieta, tēvs strādā policijā, automobilis neatrodas meklēšanā, E.B. nav vadījis automobili alkohola vai narkotisko vielu reibumā un vadot to, nebija izdarījis ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, izņemot transportlīdzekļa vadīšanu bez vadītāja tiesībām, nav pamatoti, jo nedz pieteicējs, nedz /pers. D/ nav norādījis, ka E.B. būtu veikta alkohola koncentrācijas pārbaude uz vietas, vai E.B. tiktu nogādāts medicīnas iestādē pārbaudes veikšanai.

Apstāklim, ka E.B. tēvs strādā policijā vispār nav nekādas nozīmes, izlemjot jautājumu par to, vai ir nepieciešams sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, kā arī transportlīdzekļa vadīšana bez vadītāja tiesībām ir ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.[4] pantā sestās daļas 1.punktā.

[2.5] Pieteicējs norāda, ka sākotnējā lēmumā norādīts patiesībai neatbilstošs fakts, ka atbildīgais virsnieks /pers. E/ norīkojumu pārbaudīja plkst.23.05 vai plkst.23.40. Šādas pārbaudes netika veiktas.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieks /pers. E/ 2015.gada 26.janvāra dienesta ziņojumā norādīja, ka laika posmā no 2015.gada 8.janvāra plkst.08.00 līdz 9.janvāra plkst.08.00 pildīja Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa atbildīgā virsnieka dienesta pienākumus. 2015.gada 8.janvārī plkst.23.40 Rēzeknes

iecirkņa telpā pārbaudīja norīkojumu, kura sastāvā bija pieteicējs un /pers. D/. Pārbaudes laikā aizrādījumi netika konstatēti un norīkojumam bija noteikts turpināt darbu pēc dislokācijas grafika. 2015.gada 8.janvārī plkst.7.50 no minētā norīkojuma tika saņemti materiāli, kas tika noformēti dežūras laikā, starp tiem nebija pieteicēja ziņojuma par automobiļa, kuru vadīja nepilngadīgais E.B., apturēšanu.

/pers. E/ paskaidroto apliecina disciplinārlietas materiālos esošais Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa vadošā sastāva atbildīgo virsnieku grafiks 2015.gada janvārī, no kura izriet, ka 2015.gada 8.janvārī atbildīgā virsnieka pienākumus pildīja /pers. E/. Kā arī /pers. E/ paraksts veidlapā „Dienesta pārbaudes", kā arī ieraksts 2015.gada 8.janvārī plkst.23.05 „Norīkojumu pārbaudīju. Aizrādījumu nav".

Ievērojot minēto, Ministrija uzskata, ka sākotnējā lēmumā pareizi secināts, ka /pers. E/ 2015.gada 26.janvāra dienesta ziņojumā kļūdaini norādīja pārbaudes laiku. Savukārt faktu, ka minētā pārbaude ir notikusi, pierāda iepriekš minētie dokumenti un paša /pers. E/ liecības.

[2.6] Pieteicējs uzskata, ka sākotnējā lēmumā nepamatoti norādīts, ka viņš un /pers. D/ ar savu darbību ir nodarījuši būtisku kaitējumu Valsts policijas tēlam, masu medijos izskanot informācijai par minēto gadījumu. Pieteicējs norāda, ka no publikācijām masu medijos kritikai tika pakļauti iepriekšējie nepilngadīgā E.B. izdarītie pārkāpumi.

Ministrija minētajiem iesniedzēja argumentiem nepiekrīt. Ministrija uzskata, ka sākotnējā lēmumā ir pamatoti secināts, ka arī pieteicēja un /pers. D/ rīcība bija par pamatu tam, ka Valsts policija masu medijos tika atspoguļota negatīvā gaismā.

Interneta portālā www.delfi.lv rakstā „Šokējošā slepkavība Rēzeknē: vērtēs policijas priekšnieka paveikto" minēts, ka: „Izmeklēšanā atklāta arī policijas patruļas nolaidība - tā nefiksēja pārkāpumu vadītājam, kurš braucis bez tiesībām, bet vēlāk izrādījies, ka šis cilvēks varētu būt vainojams iepriekš izdarītā sievietes slepkavībā. (..) Policijas patruļa uz kāda autoceļa apturējusi automašīnu, taču, konstatējot, ka pie stūres sēž viņu kolēģa nepilngadīgais dēls, nenoformēja protokolu par braukšanu bez tiesībām un nepārbaudīja, kas ir automašīnas īpašnieks. Tā vietā policisti paši nogādāja automašīnu jaunieša īrētajā dzīvesvietā, bet automašīnas atslēgas atdeva savam kolēģim, tādējādi klaji ignorējot savus tiešos pienākumus".

Interneta portālā www.diena.lv rakstā „Jaunas sievietes slepkavība Rēzeknē: Aizturēts policista dēls, atklājas policijas patruļas nolaidība" minēts, ka: „Izmeklēšanas laikā kriminālpolicijas darbinieki atklājuši, ka iespējamā slepkavas un policijas ceļi jau krustojušies liktenīgajā naktī. Proti, policijas patruļa uz kāda autoceļa apturējusi automašīnu, taču, konstatējot, ka pie stūres sēž viņu kolēģa nepilngadīgais dēls, nesastādīja protokolu par braukšanu bez tiesībām un nepārbaudīja, kas ir automašīnas īpašnieks. Tā vietā policisti paši nogādāja automašīnu jaunieša īrētajā dzīvesvietā, bet automašīnas atslēgas atdeva savam kolēģim, tādējādi klaji ignorējot savus tiešos pienākumus". Iepazīstoties ar minēto rakstu saturu, Ministrijai nerodas šaubas par to, ka pieteicēja un /pers. D/ rīcības atspoguļojums negatīvi ietekmējis Valsts policijas tēlu sabiedrībā, radot priekšstatu, ka policijas darbinieki nepilda savus tiešos pienākumus un izmanto dienesta stāvokli, lai slēptu „kolēģu" radinieku izdarītos pārkāpumus. Katrai iestādei, īpaši, valsts iestādei, kurai ir piešķirtas plašas pilnvaras un, kuras pienākums ir sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšana, ir būtiski nodrošināt, lai netiktu pieļauti pārkāpumi darbinieku rīcībā. Jebkuram Valsts policijas darbinieka pieļautajam pārkāpumam tiek pievērsta lielākā uzmanība un tas tiek nosodīts bargāk. Sabiedrībai ir tiesības sagaidīt no policijas darbinieka nevainojamu rīcību un normatīvo aktu ievērošanu.

[2.7] Ministrija piekrīt sākotnējā lēmumā norādītajam, ka pret amatpersonu izvirzāmās prasības ir augstākas nekā pret citām personām. Amatpersonai, atrodoties dienestā, jāuzvedas tā, lai sabiedrībai nerastos negatīvs priekšstats par amatpersonas visatļautību. Sabiedrībai, uzzinot par policijas darbinieka izdarīto pārkāpumu, rodas priekšstats par dubultstandartiem. Minētais sabiedrībai liek šaubīties ne tikai par pašu pārkāpuma izdarītāju, bet arī iestādi kopumā.

[2.8] Pieteicējs norāda, ka citos gadījumos, kad Valsts policijas darbinieki nav reģistrējuši informāciju par pārkāpumu elektroniskajā notikumu žurnālā, viņiem tika piemēroti vieglāki soda veidi,

nekā pieteicējam.

Ministrijas ieskatā minētais arguments ir nepamatots, jo pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā minēto gadījumu nevar uzskatīt par līdzīgu un vērtēt līdzīgi kā pieteicēja izdarīto pārkāpumu, jo lietas apstākļi ir atšķirīgi.

[2.9] Pieteicējs uzskata, ka viņam piemērotais sods – atvaļināšana no dienesta, ir nesamērīgs.

Sākotnējā lēmumā norādīts, ka pieteicējs ar savu rīcību ir devis pamatu uzskatīt, ka viņam nepiemīt ne tās morāli ētiskās īpašības, ne arī attieksme pret savu profesionālo pienākumu izpildi, kas ir nepieciešamas Valsts policijas darbiniekam dienestā. Citiem vārdiem, Valsts policijai ir zudusi uzticība iesniedzēja godprātībai un kompetencei.

Ministrijas ieskatā pie šādiem apstākļiem, kad iestādei ir zudusi uzticība amatpersonai un ir šaubas par tās godprātību, kā arī, ņemot vērā, ka pieteicējs pārkāpumu ir izdarījis ar nodomu, apzinoties savas rīcības prettiesiskumu, cita disciplinārsoda veida piemērošana nebūtu samērīga ar izdarīto pārkāpumu.

Arī Augstākā tiesa Administratīvo lietu departaments ir atzinis, ka jāievēro, ka ierēdņa pārkāpuma būtiskais kaitējums izpaužas arī apstāklī, ka šāda nodarījuma izdarīšana pati par sevi stipri kaitē sabiedrības uzticībai valsts pārvaldei. Principā vienmēr, kad nodarījumu izdara valsts amatpersonas, šis apstāklis vērtējams kā vainu pastiprinošs apstāklis. Tiesiskā valstī šis princips ir svarīgs, jo nevar likt vienlīdzības zīmi starp nodarījumu, ko izdarījusi privātpersona, un nodarījumu, ko izdarījusi amatpersona, pildot dienesta pienākumus (*sk. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2012.gada 13.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-344/2012 14.punktu*).

Ievērojot minēto, Ministrija uzskata, ka pieteicējam piemērotais soda veids ir samērīgs ar viņa izdarīto disciplinārpārkāpumu.

[2.10] Pieteicējs uzskata, ka nav nekāda saprātīgā pamatojuma viņa atvaļināšanai no dienesta, jo Dienesta gaitas likuma 4.pants, kas nosaka obligātās prasības dienestam, neliedz viņam atkārtoti iestāties dienestā.

Ministrija norāda, ka minētais arguments ir nepamatots, jo Dienesta gaitas likuma 7.panta pirmās daļas 4.punkts nosaka, ka dienestā var pieņemt personas, kuras nav atvaļinātas no dienesta Iekšlietu ministrijas sistēmā vai Ieslodzījuma vietu pārvaldē sakarā ar to, ka tām piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atcelšanu, atjaunošanu dienestā iepriekšējā amatā un mantisko zaudējumu – atlīdzības par darba piespiedu kavējumu atlīdzināšanu. Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Piemērotais disciplinārais sods nav taisnīgs, ir nesamērīgi bargs, Lēmumā izklāstītie lietas apstākļi neatbilst faktiskiem lietas apstākļiem, kuriem dots nepareizs tiesisks vērtējums, tāpēc pārsūdz Lēmumu pilnā apjomā.

[3.2] Nenoliedz, ka pildot dienesta pienākumus 2015.gada 9.janvārī kopā ar kārtībnieku /pers. D/, aizturot nakts laikā plkst.3.40 par administratīvo pārkāpumu Valsts policijas darbinieka V.B. nepilngadīgo dēlu E.B., vadot transportlīdzekli bez vadītāja tiesībām, nenoformēja uz vietas administratīvā pārkāpuma protokolu. Nenoliedz, ka ir pieļāvis atkāpes no dienesta instrukcijām, taču tas netika darīts ar ļaunu nolūku un ar tīšu mērķi, kā to apgalvo atbildētāja.

[3.3] Atbildētāja Lēmumā atzina, ka pieteicējam bija trīs darba dienu termiņš jautājuma izlemšanai par administratīvo lietvedības uzsākšanu vai neuzsākšanu. E.B. izdarīja pārkāpumu 2015.gada 9.janvārī (piektdienā). Tātad pieteicējam vajadzēja pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu par E.B. administratīvo pārkāpumu, vadot transportlīdzekli bez vadītāja tiesībām, vai arī par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību trīs darba dienu laikā, proti, līdz 2015.gada 14.janvārim.

2015.gada 9.janvārī sakarā ar izdarīto noziedzīgu nodarījumu – slepkavību E.B. tika aizturēts. Savukārt pieteicējs ar Valsts policijas priekšnieka 2015.gada 10.janvāra lēmumu Nr.110 tika atstādināts

no amata pienākumu pildīšanas, atstādināšanas laikā saglabājot samaksu. Pieteicējam bija liegts atbilstoši LAPK 238.[1]panta prasībām triju darba dienu laikā pieņemt lēmumu par lietvedības uzsākšanu. Atbildētāja to arī nebija uzdevusi veikt citām Valsts policijas amatpersonām. Tādējādi no atbildētāja puses E.B. izdarītais administratīvais pārkāpums, vadot transportlīdzekli bez vadītāja tiesībām, netika uzskatīts par nozīmīgu administratīvo pārkāpumu, lai norīkotu citas policijas amatpersonas izlemt jautājumu par lietvedības uzsākšanu sakarā ar izdarīto administratīvo pārkāpumu.

2015.gada 9.janvārī tika konstatēts, ka pieteicējs un /pers. D/ naktī bija aizturējuši E.B. par transportlīdzekļa vadīšanu bez vadītāja tiesībām un nenoformēja administratīvā pārkāpuma protokolu. Taču atbildētāja neveica pasākumus, lai pieprasītu no pieteicēja jau 2015.gada 9.janvārī, kad pieteicējs bija ieradies policijas iecirknī, noformēt administratīvā pārkāpuma protokolu, lai vainīgā persona par transportlīdzekļa vadīšanu bez vadītāja tiesībām neizvairītos no administratīvās atbildības. Turklāt bez tiesiskas argumentācijas, faktisko un tiesisko apstākļu noskaidrošanas atbildētāja izplatīja masu medijos informāciju par pieteicēja un /pers. D/ dienesta pienākumu nepildīšanu, tādējādi Valsts policija masu medijos tika atspoguļota negatīvā gaismā. Informācija tika izplatīta tieši no atbildētāja puses 2015.gada 10.janvārī, kad Latvijas Radio-1 plkst.16.00 ziņās tika norādīts uz Valsts policijas sniegto informāciju par notikušo slepkavību Rēzeknē, uzsverot uz policijas darbinieku nolaidību, nenoformējot protokolu.

[3.4] Konstatējot trūkumus, nepilnību vai pārkāpumu norīkojuma dienesta pienākumu izpildē (netika noformēts administratīvā pārkāpuma protokols), atbildētājai bija jāorganizē trūkumu, nepilnības vai pārkāpumu novēršanu, norādot vai uzdodot pieteicējam vai /pers. D/ nekavējoties tai pašā dienā noformēt administratīvā pārkāpuma protokolu par E.B. transportlīdzekļa vadīšanu bez vadītāja tiesībām. Taču tas netika izdarīts un Lēmumā atbildētāja to noklusē, lai izvairītos no atbildības par nesamērīgi barga soda piemērošanu pieteicējam.

[3.5] Lēmumā norādīts, ka disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā /pers. A/ atbildību mīkstinoši vai pastiprinoši apstākļi konstatēti netika, kā arī norādīts, ka dienesta laikā saņēmis 3 apbalvojumus, spēkā esošu disciplinārsodu nav. Pie šādiem apstākļiem sods – atvaļināšanu no dienesta, ir nesamērīgi bargs un nepamatots. Nav ņemts vērā, ka pieteicēja disciplinārais pārkāpums saistīts ar E.B. izdarīto administratīvo pārkāpumu, vadot transportlīdzekli bez vadītāja tiesībām, nenoformējot nekavējoties administratīvā pārkāpuma protokolu, pieļaujot atkāpes no dienesta instrukcijām, ko pieteicējs atzīst un nožēlo izdarīto pārkāpumu.

[3.6] Atbildētāja nav izvērtējusi pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā norādīto, ka no publikācijām masu mēdijos kritikai tika pakļauti iepriekšējie E.B. izdarītie pārkāpumi un tas, ka viņš ir Valsts policijas darbinieka dēls, ka E.B. pārkāpumi tika slēpti jau agrāk, ka arī tiesa nepiemēroja E.B. apcietinājumu.

Pieteicējs nekad agrāk E.B. nebiju aizturējis, par viņa izdarītiem pārkāpumiem nebija informēts, pieteicējs nezināja, ka E.B. pārkāpumi tiek slēpti, arī faktu, ka E.B. atradās nepilngadīgā likumpārkāpēja individuālās prevencijas uzskaitē. Taču sodīšanai tika pakļauts pieteicējs un /pers. D/. Par iepriekšējiem E.B. izdarītajiem pārkāpumiem, pat smagiem noziegumiem, kurus slēpa citi policijas darbinieki, disciplinārlietas netika ierosinātas un neviens policijas darbinieks sodīts netika.

Netika ņemts vērā, ka daudzos citos gadījumos, kad informācija par noziedzīgiem nodarījumiem netiek reģistrēta Elektronisko notikumu žurnālā (ENZ), policijas darbiniekiem tiek piemērots rājiens, daudzos gadījumos pat vispār neviens netiek sodīts. To apliecina 2014.gada 5.novembra raidījuma „Panorāma" videosižets „Nepieņemt cietušā iesniegumu ir nepieņemami!", kurā Valsts policijas vadība uzskata par nepieņemamu to policistu rīcību, kuri Latvijas Televīzijas raidījuma „Aizliegtais paņēmiens" eksperimenta laikā atteicās palīdzēt cilvēkam un negribēja pieņemt iesniegumu par it kā nozagtu naudas maku. Taču ne viens no policijas amatpersonām tā arī netika sodīts. Turklāt raidījumā runa ir par noziedzīgiem nodarījumiem. Pieteicēja gadījumā netika ierosināta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā nekavējoties, jo likums pieļauj to darīt trīs darba dienu laikā, pieteicējs tiek sodīts ar visbargāko sodu. Tādējādi nav ievērots samērīgums, kā to nosaka Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmā daļa.

2015.gada 26.februārī Rīgā, pie Krievijas vēstniecības notika konflikts starp Valsts policijas

darbiniekiem un TV-3 operatoru. Taču ne viens policijas darbinieks no dienesta atvaļināts netika, kaut gan Valsts policija tika attēlota ļoti negatīvi, radot sabiedrībai pilnīgi nepieņemamu priekšstatu par Valsts policiju un tās darbiniekiem, par ko liecina gan masu medijos paustie žurnālistu kritiskie viedokļi, gan interneta vidē izteiktie privātpersonu negatīvie viedokļi un komentāri. Tāpat no dienesta netika atvaļināta policijas amatpersona, par kuru rādīja TV un rakstīja visos interneta portālos, kura pakļāva sodam velosipēdistu, kurš nokrita uz slidena ceļa no velosipēda Bauskā.

[3.7] Ministrija ir pārkāpusi Latvijas Republikas Satversmes 91.pantā noteikto, kā arī tiesiskās paļāvības un patvaļas aizlieguma principu. Pamatojot savu viedokli, pieteicējs atsaucas uz Administratīvās apgabaltiesas 2014.gada 11.jūlija spriedumu lietā A420341412 un administratīvo lietu Nr.A420443911.

[4] Rakstveida paskaidrojumā tiesai Ministrija neatzina pieteikumu, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem. Papildus paskaidroja sekojošo.

[4.1] Disciplinārlietas izmeklēšanas laikā ir noskaidroti būtiskie apstākļi, tie ir izvērtēti, kā arī ir norādītas tās tiesību normas, kuras pieteicējs ar savu rīcību ir pārkāpis.

[4.2] Konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, pilnvarotai personai ir pienākums sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, turklāt, ja to nav iespējams izdarīt uz vietas, likums paredz tiesības to izdarīt iestādē, aizturot likumpārkāpēju.

Pieteicējs, konstatējot, ka nepilngadīgais E.B. ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, nav sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu uz vietas, nav nogādājis nepilngadīgo E.B. policijas iecirknī, kā arī nav fiksējis administratīvā pārkāpuma izdarīšanu. Tāpat jānorāda, ka pieteicējs un /pers. D/ automobiļa atslēgas un tehnisko pasi atdeva nepilngadīgā E.B. tēvam V.B., apzinoties, ka automobiļa īpašnieks ir cita persona.

Pieteicējs, apzinoties, ka automobiļa atslēgas un tehniskā pase ir atzīstami par pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā, nodeva tos citai personai. Ņemot vērā, ka tieši iestādei jāpierāda personas vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, ir būtiski, lai tiktu savākti pierādījumi. Izskatāmajā gadījumā, kad pieteicējs gan automobili, gan automobiļa atslēgas un tehnisko pasi nodeva citai personai, nebūtu iespējams pierādīt administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, ņemot vērā, ka netika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, kā arī netika pieņemts paskaidrojums no nepilngadīgā E.B.

Turklāt, kā izriet no disciplinārlietas materiāliem, 2015.gada 9.janvārī, iesniedzot dežūras laikā noformētos materiālus, pieteicējs nav tiem pievienojis ziņojumu par automobiļa, kuru vadīja nepilngadīgais E.B., apturēšanu.

[4.3] Pieteicējs nav noformējis nevienu dokumentu, kurā būtu atspoguļota informācija par nepilngadīgā E.B. izdarīto administratīvo pārkāpumu. Ievērojot minēto, iestādes amatpersonām nebija zināms par nepilngadīgā E.B. izdarīto administratīvo pārkāpumu. Apstākļi par nepilngadīgā E.B. aizturēšanu 2015.gada 9.janvārī kļuva zināmi, veicot izmeklēšanas darbības uzsāktajā kriminālprocesā.

[4.4] Lēmuma astotajā lappusē, izvērtējot pieteicēja argumentus, Ministrija norādīja savus apsvērumus, kāpēc nepiekrīt pieteicēja argumentiem par publikācijām plašsaziņas līdzekļos.

[4.5] Vienlīdzības princips pieprasa, lai vienādos faktiskajos un tiesiskajos apstākļos iestāde un tiesa pieņemtu vienādus lēmumus (Administratīvā procesa likuma 6.pants, Latvijas Republikas Satversmes 91.pants).

Vienlīdzības principu piemēro trijos soļos. Vispirms tiek salīdzinātas situācijas, lai konstatētu, vai tās ir vienādas vai dažādas. Tad tiek konstatēts, vai attieksme ir vai nav atšķirīga. Ja tā ir atšķirīga, tad izvērtē, vai atšķirīgā attieksme ir attaisnojama. (Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2013.gada 9.jūlija sprieduma SK.A-204/2012 9.punkts)

Ministrijas ieskatā pieteicēja minētie gadījumi nevar būt attiecināmi uz konkrēto lietu, jo abos minētajos gadījumos lietas faktiskie apstākļi ir atšķirīgi no izskatāmās lietas un tie nevar būt vērtējami kā

līdzīgi.

Tiesiskās paļāvības princips pieprasa, lai iestāde būtu pastāvīga jeb konsekventa savā rīcībā, tādā veidā respektējot paļāvību, kas personām varētu rasties. Piemērojot tiesiskās paļāvības principu, iestādei jāpārbauda 1) vai bija, uz ko paļauties (skaidri izteikts valsts iestādes izteikums), 2) vai attiecīgā persona uz to tiešām patiesi paļāvās, 3) vai paļāvība ir aizsardzības vērta.

Patvaļas aizlieguma princips prasa, lai administratīvais akts un tiesas nolēmums ir pamatots ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem.

Izskatāmajā gadījumā pieteicējs nav norādījis, uz ko tieši tiesiskā paļāvība viņam ir radusies, līdz ar to nav iespējams arī konstatēt, vai ir izpildījušies pārējie priekšnoteikumi.

Savukārt attiecībā uz pieteicēja norādīto par patvaļas aizlieguma principa neievērošanu Ministrija norāda, ka patvaļas aizlieguma princips pieprasa, lai valsts rīcībai būtu saprātīgs attaisnojums un lai ikviens varētu pārliecināties par šī attaisnojuma esamību. Tā kā valsts rīcības attaisnojums tiek atspoguļots pamatojumā, tad patvaļas aizlieguma princips ir cieši saistīts ar pamatojuma principu. Tiesai, pārbaudot iestādes lēmumu, ir jāvērtē, vai iestāde ir izvērtējusi visus jautājuma izšķiršanai būtiskos faktus un vai iestādes lēmuma pamatojumā norādītais ir balstīts uz šādiem faktiem un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem (*Augstākās tiesas 2010.gada 22.marta sprieduma lietā Nr.SKA-58/2010 13.punkts*).

[4.6] Ministrija uzskata, ka Lēmumā ir norādīti tie apsvērumi, kas bija par pamatu konkrēta disciplinārsoda veida izvēlei, kā arī, izvērtējot lietas faktiskos apstākļus, norādītas tās tiesību normas, kuras pieteicējs nav ievērojis.

Pieteicēja arguments, ka par atrašanos alkohola reibumā dienestā tiek piemēroti vieglāki disciplinārsoda veidi, nav pamatots, jo saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 15.panta ceturtajā daļā noteikto, konstatējot atbildību pastiprinošu apstākli – amatpersona disciplinārpārkāpumu izdarījusi alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē vai reibumā, piemēro disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta.

[5] Rakstveida paskaidrojumā tiesai Valsts policija (turpmāk – iestāde) neatzina pieteikumu, pamatojoties uz sākotnējā lēmumā un Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[6] Tiesas sēdē pieteicējs un pieteicēja pārstāvis pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata. Atbildot uz tiesas jautājumiem, pieteicējs paskaidroja, ka neuzskatīja, ka ir izdarīts tik smags pārkāpums, lai traucētu priekšniecību, lai noskaidrotu kā konkrētajā situācijā rīkoties. Likumpārkāpumu apturēja un darīja visu iespējamo, lai šīs darbības netiktu turpinātas, un atslēgas nogādāja E.B. tēvam.Pārkāpēja personība tika noteikta, vizuāli atpazīstot. Protokolu nesastādīja, jo nepilngadīgais E.B. pieprasīja aizstāvi, tāpēc nolēma viņu nogādāt mājās. E.B. netika nogādāts pie tēva, jo viņi dzīvo atsevišķi. Tēvam tika paziņots, ka ir apturēts viņa dēls, lai nākamajā maiņā varētu uzsākt administratīvo lietu.Trīs darba dienu laikā tiktu uzsākta administratīvā lietvedība, uz policiju ar pavēsti tiktu izsaukts E.B. ar aizstāvi vai likumīgo pārstāvi un tad tiktu sastādīts administratīvais protokols.

Pieteicēja pārstāvis papildus paskaidroja, ka jāņem vērā arī apstākļi, ka pārkāpums tika izdarīts nakts laikā, uz rīta pusi, kad cilvēks jau ir noguris, nav gulējis un naktī cilvēka spējas ir samazinātas. Nav noskaidrots, vai bija iespējas pirms E.B. aizturēšanas pieteicējam nedaudz atpūsties, vai arī viņam bija jāstrādā nepārtraukti. Netika pieaicināts arī psihologs, lai izvērtētu pieteicēja psiholoģisko stāvokli sakarā ar izdarīto pārkāpumu un attieksmi par to, jo tas arī ir ļoti svarīgi – izdarīts pārkāpums, par kuru pieteicējs ļoti pārdzīvoja, jo vēlāk noskaidrojās, ka izdarīts smags noziegums. Atbildot uz jautājumiem, paskaidroja, ka Lēmumā norādīta atsauce uz likuma „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 2.punktu, taču tur nav norādīts, kas tieši bija jāizdara aizturot E.B. Jāņem vērā arī cilvēciskais faktors. E.B. ir V.B. dēls, kurš ir Valsts policijas darbinieks. Ja E.B. nogādātu policijas iecirknī, automašīnu būtu jānogādā maksas

autostāvvietā, tad V.B., kuram kā policijas darbiniekam ir zema alga, būtu jāmaksā vēl par stāvvietu. Tāpēc tika pieņemts lēmums šoreiz nesastādīt protokolu. Lielu lomu nospēlēja arī tas, ka pārkāpējs bija kolēģa dēls. 9.janvārī, kad pieteicējs sniedza pirmos paskaidrojumus, tas notika uzreiz pēc nakts dežūras, kad viņš nebija izgulējies, bija nobijies un pārdzīvoja. Tāpēc pirmās liecības varēja būt spontānas vai neapdomātas.

Ministrijas pārstāve pieteikumu neatzina, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Iestādes pārstāve pieteikumu neatzina, atsaucoties uz sākotnējā lēmumā un Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Lietā tika nopratināta lieciniece /pers. E/.

Lieciniece liecināja, ka pieteicējs savus dienesta pienākumus pildīja labi, apzinīgi, vienmēr bija korekts ar kolēģiem un apmeklētājiem, ētikas normas nav pārkāpis. Tāpēc uzskata, ka piemērotais disciplinārsods ir pārāk bargs. Uzskata, ka par šādu konkrētu pārkāpumu pie šādiem apstākļiem piemērotāks sods būtu bijis rājiens vai neatbilstība ieņemamajam amatam. Pieteicējam bija iespēja sastādīt protokolu, arī likums nosaka, ka protokolu var sastādīt 3 darba dienu laikā. Gadījumi, kad protokols nav sastādīts uzreiz, bet trešajā dienā, ir bijuši, bet tas nav katru dienu. Šajā gadījumā apstāklis, kāpēc netika sastādīts uzreiz protokols, ir tas, ka pārkāpējs bija nepilngadīga persona. Uzskata, ka apstāklis, ka pārkāpējs bija kolēģa dēls, nebija noteicošais, jo E.B. jau bija policijas uzraudzībā un pats pieteicējs naktī ir viņu pārbaudījis iepriekš. Tajā brīdī, kad E.B. tika apturēts, pieteicējam nebija zināms, ka automašīna ir zagta. Ja pārkāpējs būtu alkohola reibumā, tad automašīna būtu nogādāta maksas autostāvvietā. Šajā gadījumā, neradot izdevumus, automašīna tika atdota E.B. tēvam.

Motīvu daļa

[7] Noklausoties lietas dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, liecinieces liecības, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[8] No lietas materiāliem tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[8.1] 2015.gada 10.janvārī Valsts policijā saņemta informāciju, ka pieteicējs un Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Reģionālā konvoja rotas kārtībnieks /pers. D/ 2015.gada 9.janvārī, pildot dienesta pienākumus, nav noformējuši administratīvā pārkāpuma protokolu, bet veikuši pasākumus, lai vainīgā persona E.B. izvairītos no atbildības, kā arī par pārkāpumu ir bijis informēts vainīgās personas tēvs, arī Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja darbinieks V.B., kurš nav par to informējis vadību.

[8.2] Ar Valsts policijas priekšnieka 2015.gada 10.janvāra lēmumu pret pieteicēju ierosināta disciplinārlieta.

[8.3] 2015.gada 9.janvāra dienesta ziņojumā pieteicējs norādīja, ka 2015.gada 8.janvārī viņš iestājies norīkojumā ar kārtībnieku /pers. D/. Ap plkst.02.00, braucot ar dienesta automobili, uz Maskavas un Blaumaņa ielas krustojuma pamanīja aizdomīgi jaunu transportlīdzekļa Audi vadītāju. Apturot minēto transportlīdzekli, /pers. D/ devās pārbaudīt transportlīdzekli un autovadītāju. Pēc pārbaudes noskaidrots, ka transportlīdzekļa vadītājs ir E.B., kuram nav autovadītāja apliecības, jo ir nepilngadīgs. /pers. D/ viņam paskaidroja, ka turpināt pārvietoties ar transportlīdzekli ir aizliegts. E.B. uzrādīja automobiļa tehnisko pasi un paskaidroja, ka transportlīdzekli viņam ir uzticējis draugs. Apturētajā transportlīdzeklī atradās vēl divi jaunieši. /pers. D/ palūdza E.B. izņemt atslēgas no aizdedzes un nodot tās /pers. D/. Tā kā E.B. uzvedās mierīgi un atzina savu vainu, nolēma transportlīdzekli nogādāt līdz personas dzīvesvietai. Tā kā E.B. tēvs strādā policijā, automobiļa atslēgas un tehniskā pase ap plkst.06.55 nodoti E.B. tēvam V.B.

[8.4] Nopratināts kā liecinieks pieteicējs 2015.gada 9.janvārī citastarp liecināja, ka pēc neilga

laika /pers. D/ atgriezās dienesta automašīnā ar automašīnas Audi A6 vadītāju, kurā atpazina kolēģa V.B. nepilngadīgo dēlu E.B. Dienesta automašīnā E.B. atzina savu vainu transportlīdzekļa vadīšanā bez tiesībām un ļoti lūdza viņu nesodīt. E.B. teica, ka viņa tēvs arī strādā policijā. Tad /pers. D/ pieņēma lēmumu nesodīt E.B. un automašīnu nogādāt E.B. dzīvesvietā. E.B. /pers. D/ lēmumam piekrita. Ap plkst.6.55 /pers. D/ automašīnas atslēgas un tehnisko apliecību atdeva V.B., kurš pateicās, ka nesodījām viņa dēlu. Notikušajā incidentā apzinās arī savu daļēju vainu, jo apturot E.B., /pers. D/ bija jārīkojas saskaņā ar likumu, bet viņa pieņemtais lēmums bija pieņemams tīri cilvēciski, aiz solidaritātes pret kolēģi V.B.

[8.5] 2015.gada 20.janvāra paskaidrojumā pieteicējs norādīja, ka piekrīt, lai disciplinārlietā tiktu izmantots viņa 2015.gada 9.janvāra dienesta ziņojums, kā arī papildus norādīja, ka viņam nebija nodoma slēpt nepilngadīgā E.B. pārkāpumu. Paskaidroja, ka, noskaidrojot nepilngadīgā E.B. personību un pārliecinoties, ka automobilis, kuru vadīja nepilngadīgais E.B., neatrodas meklēšanā, pieteicējs nepilngadīgajam E.B. izskaidroja, ka viņš ir pieļāvis administratīvo pārkāpumu, par ko attiecīgi tiks sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Tā kā nepilngadīgais E.B. bija pieprasījis aizstāvi, pieteicējs nolēma, ka administratīvā pārkāpuma protokolu uzreiz nesastādīs, bet uzsāks administratīvā pārkāpuma lietvedību nākošajā dežūrā, t.i. 2015.gada 11.janvārī.

Dežūrmaiņas turpinājumā pieteicējs uzrakstīja ziņojumu par notikušo. Minēto ziņojumu nevienam nav atdevis, tas palika viņam uz galda kabinetā. Šādu savu rīcību izskaidrot nevar. Bija domājis, ka uzsāks lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā un tad to reģistrēs. Citus dežūrmaiņas laikā sastādītus dokumentus ir nodevis dežūrdaļai.

Tāpat norādīja, ka nevar paskaidrot, kāpēc neizdarīja ierakstu žurnālā par to, ka tika apturēts automobilis, kuru vadīja nepilngadīgais E.B. Nodoma slēpt nepilngadīgā E.B. administratīvo pārkāpumu viņam nebija.

Attiecībā par to, kāpēc automobili nav nogādājis uz policijas iecirkni, bet nogādāja to uz E.B. mājām, norādīja, ka ir nostrādājis cilvēciskais faktors, nevēlējas, lai V.B., ar kuru ir pazīstams un kurš ir policijas darbinieks, nāktos maksāt arī par automobiļa evakuāciju un stāvlaukumu.

[8.6] /pers. D/ 2015.gada 9.janvāra ziņojumā norādīja, ka 2015.gada 9.janvārī ap plkst.03.30 virzienā no Blaunaņa ielas krustojuma ar Maskavas ielu pie Maskavas ielas 8.nama tika apturēta automašīna Audi A6, kuru vadīja E.B. E.B. paskaidroja, ka automašīna ir drauga, ka ir tikai izbraucis no māju pagalmiem un brauc uz mājām /adrese/. Tā kā E.B. nav autovadītāja tiesību nolēma automašīnu līdz mājām nogādāt pats un automašīnas atslēgas atdot tēvam V.B. Tēvam automašīnas atslēgas atdeva ap plkst.6.50.

[8.7] Nopratināts kā liecinieks /pers. D/ 2015.gada 9.janvārī citastarp liecināja, ka pie stūres sēdēja E.B., kuru pazina kā policijas darbinieka V.B. dēlu. E.B. uzrādīja automašīnas tehnisko pasi un pateica, ka automašīnu iedeva paziņa. Autovadītāja apliecības E.B. nebija, viņš ir nepilngadīgs. Mēs [ar pieteicēju] nolēmām administratīvo protokolu par automašīnas vadīšanu bez tiesībām nesastādīt, bet, lai pārtrauktu tālāku likumpārkāpumu, tālāk viņiem braukt neatļāvām. Apsēdos pie stūres un ar to aizbraucu uz /Adrese/, kur automašīnu novietoju Ventspils ielas malā. Atslēgas un reģistrācijas apliecību paņēmu pie sevis un E.B. pateicu, ka atslēgas un apliecību atdošu viņa tēvam. Ap plkst.6.50 piezvanīja V.B. un piebrauca pie viņa mājas. Satiekoties atdeva automašīnas Audi atslēgas un tehnisko apliecību. E.B. nepārbaudīja ir vai nav viņš lietojis alkoholu. Vizuāli nekādas aizdomas par to neradās.

[8.8] 2015.gada 20.janvāra paskaidrojumā /pers. D/ norādīja, ka piekrīt, lai disciplinārlietā tiktu izmantots viņa 2015.gada 9.janvāra dienesta ziņojums, kā arī papildus norādīja, ka viņam nebija nodoma slēpt nepilngadīgā E.B. administratīvo pārkāpumu. Paskaidroja, ka, ņemot vērā, ka E.B. bija nepilngadīgs un vajadzēja pieaicināt vecākus, kopā ar /pers. A/ nolēma protokolu nesastādīt. /pers. A/ naktī (vai no rīta) par notikušo uzrakstīja ziņojumu, uz kura pamata viņš gribēja uzsākt administratīvo lietvedību. Par to vai šis ziņojums tika reģistrēts, nezina. Automašīnu nogādāja mājās. Šādi rīkojās, jo nezināja, ka pastāv kāda cita kārtība. Automašīnas atslēgas nodeva V.B. ar domu, ka viņš tās nodos automašīnas īpašniekam. Par

E.B. vadītās automašīnas neierakstīšanu attiecīgajā apturēto automašīnu žurnālā paskaidro, ka tas notika aiz neuzmanības.

[8.9] V.B. 2015.gada 9.janvāra paskaidrojumā citastarp norādīja, ka 2015.gada 9.janvāra rītā ap plkst.7.00 sazvanījās ar kolēģi /pers. A/, kurš arī viņam atdeva automobiļa atslēgas un dokumentus.

[8.10] Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieks /pers. E/ 2015.gada 26.janvāra dienesta ziņojumā norādīja, ka laika posmā no 2015.gada 8.janvāra plkst.08.00 līdz 9.janvāra plkst. 08.00 pildīja Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa atbildīgā virsnieka dienesta pienākumus. 2015.gada 8.janvārī plkst.23.40 Rēzeknes iecirkņa telpā pārbaudīja norīkojumu, kura sastāvā bija iesniedzējs un /pers. D/. Pārbaudes laikā aizrādījumi netika konstatēti un norīkojumam bija noteikts turpināt darbu pēc dislokācijas grafika. 2015.gada 8.janvārī plkst.7.50 no minētā norīkojuma lika saņemti materiāli, kas tika noformēti dežūras laikā un starp tiem nebija iesniedzēja ziņojums par automobiļa, kuru vadīja nepilngadīgais E.B., apturēšanu.

[8.11] Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa Kārtības policijas nodaļas 1.iecirkņa priekšnieks /pers. G/ 2015.gada 26.janvāra ziņojumā citastarp norāda, ka 2015.gada 9.janvārī pārbaudīja /pers. A/ un /pers. D/ ekipējumu, formas tērpus un jautāja vai nakts dežūras laikā viņiem bija kādas problēmas, vai visi materiāli ir izpildīti un nodoti atbildīgajam virsniekam. Uz ko norīkojuma vecākais /pers. A/ atbildēja, ka visi materiāli ir nodoti, nekādu problēmu ne ar transportlīdzekli, ne izskatāmajiem materiāliem nav. /pers. A/ īsi izstāstīja par visiem izsaukumiem dežūras laikā un es pārliecinājos, ka visi izsaukumi ir reģistrēti dežūrgrāmatā. Nekādu citu informāciju ne /pers. A/, ne /pers. D/ nepaziņoja. Tāpat nepaziņoja, ka dežūras laikā apturēja automašīnu Audi A6, ko vadīja E.B., un neko neteica, ka automašīnas atslēgas ir atdevuši E.B. tēvam V.B.

[8.12] Ar Valsts policijas 2015.gada 16.februāra lēmumu Nr.28 pieteicējam piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta ar 2015.gada 10.februāri.

[9] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, ka pieteicējs, 2015.gada 9.janvārī konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, proti, transportlīdzekļa vadīšana bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.^{4}panta sestās daļas 1.punktā, nav sastādījis protokolu par administratīvo pārkāpumu. Arī no Lēmuma pamatojuma tiesai nerodas šaubas par to, ka disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā ir pienācīgi konstatēts fakts, ka pieteicējs, 2015.gada 9.janvārī konstatējot, ka ir noticis minētais administratīvais pārkāpums, nav sastādījis protokolu par administratīvo pārkāpumu.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs pamatoti saukts pie disciplināratbildības, vai piemērotais disciplinārsods atzīstams par samērīgu.

[10] Pārbaudot vai Lēmums izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, tiesa procesuālus pārkāpumus šajā aspektā nekonstatē. Proti, Lēmums pieņemts atbilstoši kompetencei, procesuālais termiņš ir ievērots, Lēmums satur piemērotās tiesību normas, ir ievēroti Administratīvā procesa likuma 14.^{1}panta, 62.panta pirmās daļas noteikumi, Lēmums atbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta prasībām. Pieteicējam tika dota iespēja sniegt paskaidrojumus lietā, kuru pieteicējs arī izmantojis. Atbildētājai nav pienākums atbildēt uz visiem argumentiem, bet gan tikai uz tādiem būtiskiem argumentiem, kas varētu mainīt lietas rezultātu. Turklāt, jāņem vērā, ka atbilde uz konkrētu argumentu var tikt iekļauta arī pašā administratīvā akta pamatojumā, kas pats par sevi jau var izslēgt privātpersonas paustā pamatojuma piemērošanu. Pārbaudot, vai atbildētāja ir izdarījusi lietderības apsvērumus, tiesa atzīst, ka lietderības apsvērumi ir izdarīti, taču, vai tie attaisno pieteicējam piemēroto atbildību, tiesa vērtēs, vērtējot Lēmuma materiālo tiesiskumu.

[11] Pārbaudot Lēmuma materiālo tiesiskumu, tiesa konstatē, ka pieteicējs saukts pie

disciplināratbildības un no dienesta Valsts policijā ir atvaļināts, pamatojoties uz Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktu, 14.pantu un 21.panta pirmās daļas 1.punktu, par likuma „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 2.punkta, Valsts policijas 2014.gada 16.septembra iekšējo noteikumu Nr.36 „Valsts policijas ētikas kodekss" 6.1.1., 6.1.2. un 6.3.2.apakšpunktā noteikto profesionālās ētikas pamatprincipu neievērošanu, amata apraksta 5.7.un 5.14.punktā paredzēto amata pienākumu nepildīšanu.

[12] Disciplināratbildības likuma 3.panta pirmā daļa nosaka, ka par disciplinārpārkāpumu atzīstama amatpersonas ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīta darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar tās dienesta pienākumu pildīšanu un izpaužas kā tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana.

Tiesa uzskata, ka atbildētāja pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pamatoti saukusi pieteicēju pie disciplināratbildības. Minēto secinājumu tiesa izdarījusi, pamatojoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[12.1] Dienesta gaitas likuma 6.panta 1., 3. un 4.punktā noteiktas prasības ievērot Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Republikai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus, apzinīgi un godprātīgi pildīt amata pienākumus un augstāku amatpersonu rīkojumus (pavēles) un ieverot amatpersonām noteiktos ētikas principus.

Likuma „Par policiju" 10.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka viens no policijas darbinieka pamatpienākumiem ir reģistrēt iesniegumus un informāciju par noziedzīgiem nodarījumiem un citiem likumpārkāpumiem, par notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, un par tajos iesaistītajām personām, savlaicīgi reaģēt uz sniegto informāciju, kā arī nodot kompetentām amatpersonām un institūcijām saņemto informāciju par personu vai sabiedrības drošību apdraudošiem notikumiem. Savukārt minētā panta pirmās daļas 6.punktā noteikts, ka policijas darbiniekam ir pienākums novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot vainīgos, savas kompetences ietvaros sastādīt protokolus, izskatīt lietas par šiem pārkāpumiem vai arī nodot tās izskatīšanai pēc pakļautības.

Valsts policijas 2014.gada 16.septembra iekšējo noteikumu Nr.36 „Valsts policijas ētikas kodekss" noteikts, ka Valsts policijas amatpersona (darbinieks) vienmēr pieņem lēmumus atbilstoši normatīvo aktu prasībām un ievērojot visu personu vienlīdzību (6.1.1.apakšpunkts), pildot dienesta pienākumus nerīkojas kādas personas interesēs (6.1.2. apakšpunkts) un nepieļauj tādu izturēšanos un uzvedību, kas var radīt aizdomas par negodprātīgu rīcību vai ietekmējamu stāvokli (6.3.2.apakšpunkts).

Atbilstoši amata apraksta 5.7. un 5.14.apakšpunktā noteiktajam, pieteicēja amata pienākumos ietilpst sastādīt protokolus par administratīvajiem pārkāpumiem un normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros nodrošināt lietvedību administratīvo pārkāpumu lietās un veikt pasākumus satiksmes drošības uzraudzībā.

[12.2] No sākotnējā lēmuma un Lēmuma izriet, ka pieteicējs disciplināri sodīts par to, ka pieteicējs, konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, proti, transportlīdzekļa vadīšana bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.^{4}panta sestās daļas 1.punktā, nav sastādījis protokolu par administratīvo pārkāpumu.

LAPK 246.pants nosaka, ka par izdarīto administratīvo pārkāpumu pilnvarotā persona sastāda administratīvā pārkāpuma protokolu. Savukārt LAPK 252.pantā noteikts, ka šajā kodeksā tieši paredzētajos gadījumos, lai pārtrauktu administratīvos pārkāpumus, kad izlietoti citi ietekmēšanas līdzekļi, lai noteiktu pārkāpēja personu, lai sastādītu protokolu par administratīvo pārkāpumu, ja to nevar izdarīt uz vietas un ja protokola sastādīšana ir obligāta, un lai izpildītu administratīvo pārkāpumu lietās pieņemtos lēmumus, ir atļauta personas administratīva aizturēšana, personas aplūkošana un mantu apskate, kā arī mantu un dokumentu izņemšana.

No minētajām tiesību normām izriet, ka, konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, pilnvarotai personai ir pienākums sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu, turklāt, ja to nav iespējams izdarīt uz vietas, likums paredz tiesības to izdarīt iestādē, aizturot likumpārkāpēju.

Pieteicējs atzīst, ka 2015.gada 9.janvārī, kad naktī tika apturēts transportlīdzeklis Audi A6, kuru vadīja nepilngadīgais E.B. bez transportlīdzekļa vadītāja tiesībām, uz vietas netika sastādīts protokols par administratīvo pārkāpumu, vienlaicīgi norādot, ka protokolu par konstatēto administratīvo pārkāpumu gribēja sastādīt nākošajā dežūrmaiņā.

Lietas materiālos ir trīs pieteicēja sniegtie paskaidrojumi. Izvērtējot šos paskaidrojumus (sk. sprieduma [8.3], [8.4] un [8.5] punktu), tiesa atzīst, ka atbildētāja pamatoti secinājusi, ka paskaidrojumi ir pretrunīgi. Proti, pieteicējs 2015.gada 9.janvāra dienesta ziņojumā norādīja, ka tā kā E.B. uzvedās mierīgi un atzina savu vainu, tad tika pieņemts lēmums transportlīdzekli nogādāt līdz personas dzīvesvietai un paņemt transportlīdzekļa aizdedzes atslēgas un tehnisko pasi un tā kā E.B. tēvs strādā policijā, automobiļa atslēgas un tehniskā pase ap plkst.06.55 tika atdota V.B.

Savukārt 2015.gada 9.janvāra liecinieka nopratināšanas protokolā pieteicējs liecināja, ka E.B. atzina savu vainu transportlīdzekļa vadīšanā bez tiesībām un ļoti lūdza viņu nesodīt. E.B. teica, ka viņa tēvs arī strādā policijā. Tad /pers. D/ pieņēma lēmumu nesodīt E.B. un automobili nogādāt uz E.B. dzīvesvietu. Ap plkst.6.55 /pers. D/ automašīnas atslēgas un tehnisko apliecību atdeva V.B., kurš pateicās, ka nesodījām viņa dēlu. Notikušajā incidentā apzinās arī savu daļēju vainu, jo apturot E.B., /pers. D/ bija jārīkojas saskaņā ar likumu, bet viņa pieņemtais lēmums pieteicējam bija pieņemams tīri cilvēciski, aiz solidaritātes pret savu kolēģi V.B.

Savukārt 2015.gada 20.janvārī sniegtajā paskaidrojumā pieteicējs jau norādīja, ka, noskaidrojot nepilngadīgā E.B. personību un pārliecinoties, ka automobilis, kuru vadīja nepilngadīgais E.B., neatrodas meklēšanā, pieteicējs nepilngadīgajam E.B. izskaidroja, ka viņš ir pieļāvis administratīvo pārkāpumu, par ko attiecīgi tiks sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Tā kā nepilngadīgais E.B. bija pieprasījis aizstāvi, pieteicējs nolēma, ka administratīvā pārkāpuma protokolu uzreiz nesastādīs, bet uzsāks administratīvā pārkāpuma lietvedību nākošajā dežūrā.

Arī tiesas sēdē tika sniegti pretrunīgi paskaidrojumi, proti, sākotnēji tika skaidrots, ka protokolu nesastādīja, jo nepilngadīgais E.B. pieprasīja aizstāvi, tāpēc nolēma viņu nogādāt mājās, ka tēvam tika paziņots, ka ir apturēts viņa dēls, lai nākamajā maiņā varētu uzsākt administratīvo lietu, ka trīs darba dienu laikā tiktu uzsākta administratīvā lietvedība un uz policiju ar pavēsti tiktu izsaukts E.B. ar aizstāvi vai likumīgo pārstāvi un tad tiktu sastādīts administratīvais protokols.Vēlāk, atbildot uz jautājumiem, tika paskaidrots, ja E.B. nogādātu policijas iecirknī, automašīnu būtu jānogādā maksas autostāvvietā, tad V.B., kuram kā policijas darbiniekam ir zema alga, būtu jāmaksā vēl par stāvvietu. Tāpēc tika pieņemts lēmums šoreiz nesastādīt protokolu, ka lielu lomu nospēlēja tas, ka pārkāpējs bija kolēģa dēls. Kā arī norādīja, ka 2015.gada 9.janvārī, kad pieteicējs sniedza pirmos paskaidrojumus, tas notika uzreiz pēc nakts dežūras, kad viņš nebija izgulējies, bija nobijies un pārdzīvoja, tāpēc pirmās liecības varēja būt spontānas vai neapdomātas.

Arī no /pers. D/ paskaidrojumiem (sk. sprieduma [8.6] un [8.7] punktu) nepārprotami izriet, ka, apturot transportlīdzekli, kuru vadīja kolēģa V.B. nepilngadīgais dēls E.B. tika pieņemts lēmums administratīvā pārkāpuma protokolu nestādīt un tikai 2015.gada 20.janvāra paskaidrojumos (sk. sprieduma [8.8] punktu) tiek norādīts, ka, ņemot vērā, ka E.B. bija nepilngadīgs un vajadzēja pieaicināt vecākus, kopā ar /pers. A/ nolēma protokolu nesastādīt. /pers. A/ naktī (vai no rīta) par notikušo uzrakstīja ziņojumu, uz kura pamata viņš gribēja uzsākt administratīvo lietvedību.

Tiesa, izvērtējot pieteicēja sniegtos paskaidrojumus to kopumā un kopsakarā ar /pers. D/ sniegtajiem paskaidrojumiem, atzīst, ka pieteicējs, sniedzot dažādus paskaidrojumus, mēģina izvairīties no disciplināratbildības.

Turklāt no Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšnieks /pers. E/ un Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Rēzeknes iecirkņa Kārtības policijas nodaļas 1.iecirkņa priekšnieka /pers. G/ 2015.gada 26.janvāra ziņojumiem izriet, ka ne pieteicējs, ne /pers. D/ neziņoja, ka dežūras laikā tika apturēta automašīna Audi A6, ko vadīja policijas darbinieka V.B. nepilngadīgais dēls E.B., un neinformēja, ka automašīnas atslēgas ir atdevuši E.B. tēvam

V.B.

Tiesai nav pamata neticēt minēto personu dienesta ziņojumā norādītajiem apstākļiem, jo tie būtībā apstiprinās ar lietas materiāliem kopumā. Tādējādi tiesas ieskatā atbildētāja pamatoti ir kritiski vērtējusi pieteicēja paskaidrojumus par to, ka protokolu par administratīvo pārkāpumu gribēja sastādīt nākošajā dežūrmaiņā, tā kā par šiem apstākļiem pieteicējs ir norādījis tikai 2015.gada 20.janvāra paskaidrojumos. Tiesas ieskatā atbildētāja pamatoti atzinusi, ka pieteicējs, apzinoties, ka E.B. ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, nav reaģējis uz izdarīto pārkāpumu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tieši pretēji, nogādājot automobili līdz E.B. dzīvesvietai un atdodot atslēgas un tehnisko pasi E.B. tēvam V.B., veicinājuši, lai minētais pārkāpums netiktu atklāts, kā arī turpmāk netiktu pierādīts likumā noteiktajā kārtībā.

[12.3] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, ka lietā ir gūts apstiprinājums tam, ka pieteicējs, konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, proti, transportlīdzekļa vadīšana bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.^{4}panta sestās daļas 1.punktā, nav sastādījis protokolu par administratīvo pārkāpumu. Līdz ar to atbildētāja pamatoti konstatējusi, ka pieteicējs ar šādu rīcību ir pieļāvis likuma „Par policiju", Valsts policijas ētikas kodeksa normu, amata apraksta prasību, kā arī Dienesta gaitas likuma 6.panta 1., 3. un 4.punkta prasību pārkāpumu.

[12.4] Saskaņā ar likuma „Par policiju" 1.pantā noteikto policija ir apbruņota militarizēta valsts vai pašvaldības institūcija, kuras pienākums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem.

Tas nozīmē, ka policijas darbinieka galvenais mērķis ir aizsargāt tiesiskumu, nodrošināt to, lai personas ievēro normatīvo aktu prasības.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējam bija pietiekami ilga darba pieredze Valsts policijā, pieteicējam bija zināmas ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības, kas reglamentē Valsts policijas darbu. Tādējādi secināms, ka pieteicējs nevarēja neapzināties to, ka viņa rīcība ir prettiesiska.

Disciplinārlietas izmeklēšanas mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu, kā arī noskaidrot pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un veikt nepieciešamos pasākumus, lai līdzīgus gadījumus novērstu nākotnē. Šajā gadījumā iestāde norādīto mērķi ir sasniegusi, jo pārkāpuma izdarīšanas apstākļi tika atklāti, tika ierosināta disciplinārlieta un piemērots disciplinārsods.

Tiesa atzīst, ka atbildētāja pamatoti pārsūdzētajā Lēmumā atzinusi, ka pieteicēja rīcības atspoguļojums masu mēdijos ir negatīvi ietekmējis Valsts policijas tēlu sabiedrībā, radot priekšstatu, ka policijas darbinieki nepilda savus tiešos pienākumus un izmanto dienesta stāvokli, lai slēptu savu kolēģu radinieku izdarītos pārkāpumus, ka jebkuram Valsts policijas darbinieka pieļautajam pārkāpumam tiek pievērsta lielāka uzmanība un tas tiek nosodīts bargāk, ka sabiedrībai ir tiesības sagaidīt no policijas darbinieka nevainojamu rīcību un normatīvo aktu ievērošanu. Pierādījumus neprasa fakts, ka novērst noziedzīgus nodarījumus un citus likumpārkāpumus ir Valsts policijas tiešais un galvenais uzdevums. To, ka šis uzdevums no pieteicēja kā valsts policijas darbinieka puses netika pienācīgi pildīts izriet no šīs lietas materiāliem kopumā.

[13] Nav pamatoti pieteicēja iebildumi, ka viņam nav bijis informācijas par nepilngadīgā E.B. iepriekš izdarītajiem likumpārkāpumiem, par to, ka E.B. atrodas nepilngadīgo likumpārkāpēju individuālās prevencijas uzskaitē, jo Valsts policijas darbiniekam, pildot viņam uzliktos pienākumus, atbilstoši jāreaģē uz katru izdarīto pārkāpumu, neskatoties uz to, vai pārkāpumu ir izdarījusi persona, kas ir nepilngadīgo likumpārkāpēju individuālās prevencijas uzskaitē, vai šī persona ir vai nav iepriekš pieļāvusi likumpārkāpumus. Proti, policijas darbinieks, konstatējot likumpārkāpumu, likumpārkāpējus nedrīkst šķirot un nedrīkst pieļaut atšķirīgu attieksmi.

Tiesa konstatē, ka atbildētāja Lēmumā ir izvērtējusi pieteicēja argumentus attiecībā uz publikācijām masu medijos, līdz ar to pieteicēja iebildumi šajā aspektā nav pamatoti.

Tiesa nekonstatē, ka iestāde, piemērojot pieteicējam bargāko disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta, ir pārkāpusi tiesiskās paļāvības, patvaļas aizlieguma principu un Latvijas Republikas Satversmes 91.panta prasības.

Proti, piemērojot tiesiskās paļāvības principu, iestādei jāpārbauda 1) vai bija, uz ko paļauties (skaidri izteikts valsts iestādes izteikums), 2) vai attiecīgā persona uz to tiešām patiesi paļāvās, 3) vai paļāvība ir aizsardzības vērta. Pieteicējs nav norādījis, uz ko tieši tiesiskā paļāvība viņam bija radusies, līdz ar to nav iespējams arī konstatēt, vai ir izpildījušies pārējie priekšnoteikumi.

Attiecībā uz patvaļas aizlieguma principa ievērošanu, tiesa norāda, ka konkrētajā gadījumā iestādes lēmums un Lēmums ir pamatoti ar faktiem, kas ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un pieņemot lēmumus tie ir izvērtēti un tiem ir dots novērtējums.

Tiesa arī nekonstatē vienādus faktiskos un tiesiskos apstākļus konkrētajā lietā un pieteikumā norādītajās lietās Nr.A420341412 un Nr.A420443911, kurās lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu ir atzīti par prettiesiskiem.

[14] Lēmums par pieteicēja disciplināro sodīšanu ir satura izvēles administratīvais akts un, apsverot tā izdošanu, iestādei bija jāizvērtē tā satura lietderība.

Konkrētajā lietā pieteicējam piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktā paredzētais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai, pieņemot lēmumu par pieteicēja disciplināro sodīšanu, iestāde ir izvērtējusi lēmuma satura lietderību.

Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 13.panta pirmajai daļai disciplinārsoda mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu un panākt, lai tā un citas amatpersonas ievērotu dienesta disciplīnu un atturētos no disciplinārpārkāpumu izdarīšanas, proti, soda mērķis ir panākt vainīgās personas labošanos, kā arī panākt, lai citas personas neizdarītu pārkāpumus. Tādējādi sodam ir ne vien sodošs, bet arī preventīvs – audzinošs mērķis.

Lietā konstatēts pieteicēja pārkāpums – 2015.gada 9.janvārī konstatējot, ka ir noticis administratīvais pārkāpums, proti, transportlīdzekļa vadīšana bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.^{4}panta sestās daļas 1.punktā, nav sastādījis protokolu par administratīvo pārkāpumu. Tādējādi, tiesa secina, ka atbildētāja ir konstatējusi pieteicēja rīcību, kas neatbilst tiesību normām.

Piemērotais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta ir smagākais no paredzētajiem disciplinārsodiem. Piemērotā disciplinārsoda rezultātā pieteicējs zaudēja ieņemamo amatu, kā arī naudas līdzekļus – darba algu. Līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai lēmums par pieteicēja disciplinārsodīšanu konkrētajā lietā ir vajadzīgs un samērīgs. Proti, vai attiecīgo mērķi nevarēja sasniegt ar līdzekļiem, kas mazāk ierobežo pieteicēja tiesības un pieteicēja tiesību aizskārums ir samērojams ar sabiedrības ieguvumu.

Izvērtējot sākotnējo lēmumu un Lēmumu, tiesa konstatē, ka disciplinārsoda piemērošanas lietderības apsvērumi ir pamatoti ar to, ka pieteicējs ar savu rīcību ir devis pamatu uzskatīt, ka viņam nepiemīt ne tās morāli ētiskās īpašības, ne arī attieksme pret savu profesionālo pienākumu izpildi, kas ir nepieciešamas Valsts policijas darbiniekam dienestā. Citiem vārdiem, ka Valsts policijai ir zudusi uzticība pieteicēja godprātībai un kompetencei. Pie apstākļiem, kad iestādei ir zudusi uzticība amatpersonai un ir šaubas par tās godprātību, kā arī, ņemot vērā, ka pieteicējs pārkāpumu ir izdarījis ar nodomu, apzinoties savas rīcības prettiesiskumu, cita disciplinārsoda veida piemērošana nebūtu samērīga ar izdarīto pārkāpumu. Tādējādi, pieteicējs nevar veikt viņam uzticētos pienākumus, līdz ar to cita disciplinārsoda piemērošana konkrētajā situācijā nav iespējama, proti, atvaļināšana no dienesta ir samērīgs un atbilstīgs sods.

[15] Uzliekot disciplinārsodu, jāņem vērā ne tikai izdarītā pārkāpuma raksturs, bet arī pārkāpēja personība un vainas pakāpe. Jāizvērtē arī izdarītā pārkāpuma subjektīvā puse.

Konkrētajā lietā atbildētāja (atzīstot par pareizu un pietiekamu Valsts policijas norādīto pamatojumu sākotnējā lēmumā) ir izvērtējusi pieteicēja izdarītā pārkāpuma raksturu, atzīstot to par disciplīnas pārkāpumu, kas ir pretrunā ar Valsts policijas ētikas kodeksa normām, kā arī pretrunā ar Valsts policijas galvenajiem pamatprincipiem uz uzdevumiem, atbildētāja ņēmusi vērā pieteicēja personību un dienesta gaitu.

Tiesa atzīst, ja iestādei soda noteikšanā ir piešķirta rīcības brīvība, dienesta gaita, nosakot piemērojamo sodu, iestādei jāņem vērā pēc būtības piemērojamo sodu atvieglojot vai pastiprinot. Apstāklis, ka izskatāmajā lietā pieteicējam par pārkāpumu tika piemērots smagākais sods, neliecina, ka iestāde, nosakot pieteicējam sodu, dienesta gaitu kā sodu ietekmējušu faktoru, nav ņēmusi vērā. No sākotnējā lēmuma, kas ar Lēmumu atstāts negrozīts, tiesa secina, ka iestāde atzinusi, ka pieteicēja vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā. Izvērtējot lietas apstākļus kopumā, tiesa atzīst par pareizu iestādes secinājumu, ka pieteicēja vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā.

Atbildību mīkstinošus apstākļus atbildētāja lietā nav konstatējusi. Šādus apstākļus nekonstatē arī tiesa. Atbildētāja Lēmumā, atsaucoties uz Augstākās tiesas atziņām, norādījusi, ka vienmēr, kad nodarījumu izdara valsts amatpersonas, šis apstāklis vērtējams kā vainu pastiprinošs apstāklis. Tiesas ieskatā iestāde un atbildētāja pamatoti ir atzinušas, ka pieteicēja rīcība ir neētiska, ka tā ir pretēja Valsts policijas ētikas kodeksa normām, ka šāda rīcība iestādi atspoguļo negatīvā gaismā un mazina sabiedrības uzticību Valsts policijai.

Izvērtējot piemērotā disciplinārsoda samērīgumu un pamatotību, tiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu atzinumam, ka piemērotais disciplinārsods ir acīmredzami nesamērīgs izdarītā pārkāpuma raksturam.

Disciplinārsoda piemērošana ir saistāma ar iestādes iekšējām interesēm kārtības nodrošināšanā iestādē un Disciplināratbildības likuma 13.panta pirmajā daļā paredzētā soda mērķa sasniegšanā. Iestāde lēmumu par konkrētā soda veida piemērošanu ir pamatojusi, izvērtējot lietderības apsvērumus. Tādējādi secināms, ka iestāde ir vērtējusi soda samērīgumu izdarītā pārkāpuma raksturam un ņēmusi vērā pieteicēja personību un attieksmi pret pārkāpumu. Šādos apstākļos konstatējami administratīvā akta izdošanas vispārīgie formālie un procesuālie priekšnosacījumi, savukārt daļā par iestādes rīcības brīvību soda izvēlē, tiesai, nekonstatējot acīmredzamu nesamērīgumu starp personai piemērotiem tiesību ierobežojumiem un kopējām sabiedrības interesēm, nav pamata iejaukties iestādes iekšējā darbībā, jo pretējā gadījumā, kā atzīts judikatūrā, tiesa pārkāptu savas kompetences robežas un iestātos administratīvajā procesā kā augstāka iestāde, tādējādi realizējot izpildvaras funkciju, kas ir pretēji valsts varas dalīšanas principam. Turklāt, vērtējot soda piemērošanas nepieciešamību prevencijas mērķa sasniegšanai, tiesa atzīst, ka piemērotais sods ir adekvāts un tā atcelšanai nav pamata.

Tiesas ieskatā lietā konstatētajos apstākļos nebija pieļaujams izdot cita satura administratīvo aktu, un pieteicējam piemērotais sods ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu. Soda piemērošanā ir ņemti vērā disciplinārpārkāpuma izdarīšanas apstākļi, pārkāpuma raksturs un pieteicēja attieksme pret izdarīto pārkāpumu. Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams.

[16] Atbilstoši Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, kas savukārt veidojusies, pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet tai nav pienākums detalizēti atrunāt spriedumā jebkuru argumentu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa neanalizē kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, tā pieļauj pārkāpumu. Tiesai nav jāargumentē visi tie paskaidrojumi, kas neattiecas uz konkrēto prasījumu (*sk., piemēram, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 28.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-54 12.punktu*).

Procesuālās ekonomijas nolūkos tiesa neanalizē visus pieteikumā un paskaidrojumos tiesas sēdēs norādītos argumentus, jo tie nevar ietekmēt Lēmuma tiesiskumu.

[17] Apkopojot visu spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, savukārt pieteikums kā nepamatots ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.pantu, 291.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Iekšlietu ministrijas 2015.gada 20.aprīļa lēmuma Nr.1-66/16 atcelšanu, pienākuma uzlikšanu Valsts policijai atjaunot pieteicēju dienestā un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese Solvita Pujāte